

Insatser för kompetensutveckling

Villkoren för flerspråkiga barns, elevers och studerandes lärande uppmärksammas mer och mer i skolor och kommuner. Hela skolan måste bli medveten om och utveckla arbetssätt som gynnar både språkutvecklingen och kunskapsinhämtandet!

Här presenteras några teman kring vilka vi genomfört olika slag av insatser för kompetensutveckling. Kanske kan vi ge inspiration till skolor och kommuner i det egna utvecklingsarbetet. Vi bistår gärna med råd och synpunkter i planeringen. I mån av tid deltar vi också i genomförandet av både mindre och större insatser.

Utbildningsinsatser som vi genomfört i olika kommuner i Sverige

Insatserna har byggt på ett antal träffar där deltagarna haft den egna verksamheten som utgångspunkt för teoretiska diskussioner och utprovning av nya arbetssätt och tankegångar.

- **Kompetensutveckling för skolledare**
Skolledares medvetenhet om villkoren för språkutveckling stärker förmågan att bedöma behoven av kompetens inom personal-gruppen. Att stärka skolledares roll som pedagogiska ledare innebär också ökade möjligheter att stärka förbättringsarbetet kring de flerspråkiga barnens/elevernas/studerandes undervisning.
- **Språkhandledarutbildning**
Lärare med utbildning i svenska som andraspråk bör stärkas som resurspersoner i kommuners ambitioner att stärka språk-utvecklande arbetssätt i skolorna. Ett antal seminarieträffar om språkutvecklande arbetssätt och om hur arbetslagens språk-medvetenhet kan utvecklas.
- **Stärk språket – stärk lärandet**
En distansbaserad utbildning om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i ämnesundervisningen. Kurslitteratur är boken "Stärk språket – stärk lärandet" av Pauline Gibbons. Deltagarna utför sina uppgifter i den egna verksamheten och diskuterar sina erfarenheter via webben eller i gemensamma seminarier.
- **Sfi med skriv- och läsutveckling**
En utbildning som riktar sig till sfi-lärare med ansvar för studerande som har behov av att utveckla sin läs- och skrivförmåga.
- **Sfi för samhälle och arbetsliv**
En kombination av föreläsningar, seminarier och handledning för sfi-lärare och andra yrkesgrupper (studievägledare, arbetsförmedlare, flyktingsamordnare, mentorer/handledare mm) involverade i integrationsarbete.
- **Handledning i utvecklingsarbete**
I samband med verksamhetsutveckling går vi in och handleder lärargrupper/skolledare/skolor och för diskussioner och håller seminarier kring förhållningssätt och språkutvecklande arbetssätt.

Bedömning – kartläggning av flerspråkiga elevers/studerandes lärande

Skolformer: förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning

- Dokumentation i för- och grundskolan.
- Portfolioarbete
- Bedömning i samband med nationella prov
- Performansanalys för bedömning av språk- och kunskapsutveckling

Flerspråkighet och utbildning

Skolformer: förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning

- Vem är flerspråkig?
- Att lära på sitt andraspråk
- Samarbetet kring flerspråkiga barn/elever/studerande

Språkutvecklande arbetssätt

Skolformer: förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning

- Språkutvecklande arbetssätt i svenska som andraspråk/sfi

Språk och ämne

Skolformer: förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning

- Sambandet mellan kunskapsutveckling och språkutveckling
- Språkutvecklande arbetssätt i ämnesundervisningen

Ämnet svenska som andraspråk - svenska för invandrare

Skolformer: Grundskola, gymnasium, vuxenutbildning

- Uttolkning av kursplaner och ämnets roll i utbildningen

Läs- och skrivutveckling på ett andraspråk

Skolformer: Förskola-år 1, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning

- Läs- och skrivinlärning på ett andraspråk i förskolan/år 1
- Alfabetisering för vuxna
- Läs- och skrivutveckling i grundskolan/på gymnasiet/inom sfi
- Utveckling av språklig medvetenhet och självständiga arbetsformer inom sfi

Fler teman för föreläsningar och seminarier

- Interkulturalitet – i teori och praktik
- Interetnisk kommunikation
- Språket - verktyg för kunskapsinhämtande och arena för maktrelationer
- Sfi och arbetslivet
- Svenska som andraspråk/sfi för vuxna med särskilda behov
- Litteracitet och alfabetisering
- Museet som lärandemiljö
- Digitalt berättande – språkutveckling genom att utveckla berättande som inte är helt bundet till skriftspråket

För mer information om kompetensutvecklingsinsatserna ta kontakt med:

Aina Bigestans

Föreståndare för
Nationellt centrum för sfi och
svenska som andraspråk

aina.bigestans@lhs.se

Tel: 08-737 5687